

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. An Abbatissa, aut Priorissa possit aliquid suis monialibus præcipere
in virtute S. Obedientiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

§ 16

AD I. Q. Teneri Moniales in conscientia obedire Abbatissæ, vel Priorissæ, cui subsunt, constat ex *cap. dilecta 12. de major. & obedient.* Habet itaque Abbatissa potestatem regendi suum Monasterium in iis, quæ pertinent ad directionem, & correctionem Conventûs, potestque suis Monialibus præcipere, quid quid expediens esse judicaverit ad rectam sui Monasterii gubernationem, seu politicam gubernationem, hoc ipso, quòd ab ipsa Religione constituta sit gubernatrix Monasterii, & hanc gubernationem convenienter præstare nequeat absque jurisdictione; atque adeò potest Abbatissa sub virtute voti obligare suas Moniales ad exequenda, quæ aliàs ex jurisdictione temporali, & politica præcipere potest, hoc ipso, quòd votum emissum fuerit de obedientia Abbatissæ præstanda in iis saltem, in quibus ipsa habet jurisdictionem; An autem vi voti non solùm præcipere possit supradicta, quatenus rectæ domûs gubernationi congruunt, sed etiam quatenus congruunt spirituali cujuscunque profectui, seu an præcepta Spiritualia imponere possit, iisque ea, quæ ad profectum Spiritualem, & animæ salutem spectant, præcipere, Controversum est inter DD. Non posse Abbatissam imponere spiritualia præcepta, quæ vim legis, & præcepti habeant, ut possunt Pralati Eccle-

siaistici, & consequenter non posse præcipere in virtute S. obedientiæ, tradunt Sanch. *tom. 2. Sum. lib. 6. c. 1.* Portellus *in dub. Regul. verb. Abbatissa, n. 1.* Sayrus *in clavi Regia l. 5. c. 10.* Ledesm. Ugolin. Baldellus, alique apud, & cum Diana *part. 5. tr. 9. R. 16.* qui hanc sententiam probabiliorem pronuntiat. Ratio est; quia Abbatissa non habet potestatem spirituales in Moniales, sed tantùm potestatem domesticam, & politicam, sicut habet Materfamilias: Unde sicut filia tenentur obedire Matri, & filii parentibus, ita tenentur Moniales obedire suæ Priorissæ, sive Abbatissæ, peccabuntque ejus præceptis non obtemperantes circa ea, quæ ad domesticam, & communem Monasterii pacem, & disciplinam conducunt, mortaliter, vel venialiter juxta gravitatem, vel levitatem materiæ præceptæ. Verùm

Contrarium, idque probabilius, § 17 censent Suarez *2. 3. de Relig. l. 10. c. 11. in fin. n. 20.* Palao *tr. 16. D. 4. pun. 2. n. 3.* Lezana *tom. 1. c. 26. n. 10.* Passerinus *tom. 1. de Stat. q. 186. a. 8. n. 89. & seqq.* Azor. Con. alique, docentes, posse Abbatissas seu Priorissas Monialibus sibi subjectis spiritualia præcepta, & ad finem spirituales imponere, eaque omnia præcipere, quæ juxta Regulas, & constitutiones observare Moniales tenentur. Ratio est, 1. Quia prima

ma sententia docens Moniales vovere obedientiam Abbatissæ & negans omnem ipsi potestatem spirituales, non satis convenienter loquitur, siquidem potestas, quæ est ex vi voti, non politica duntaxat, sed spiritualis esse debet; Abbatissa enim non est, veluti Pater, aut Mater, cujus potestas dominativa fundatur in subjectione naturali filii in impubertate constituti, sed fundatur in sacra traditione Monialis per votum facta ipsi Abbatissæ, eaque potestas pro objecto habet cultum divinum in directione Monialis; atque adeo habere Abbatissas, seu Priorissas potestatem aliquo modo spirituales; quamvis jurisdictionem propriè dictam non habeant, cum potestatis clavium, à qua illa descendit, de jure communi sint incapaces.

Confirmatur ex eo, quòd negari non possit, te posse voto simpli obligari faminæ, vel laico obedire in iis, quæ ipsi judicaverint ad tuum spirituales profectum convenire, tametsi ex hoc voto nullam spirituales jurisdictionem obtineant, quæ enim in hac obligatione est repugnantia, aut indecentia? ut arguit cirt. Palao: ergo pari modo possunt Moniales vovere obedientiam Abbatissæ in iis, quæ convenientia fuerint juxta Religionis constitutiones earum spirituales profectui; adcoque credendum est, ea in-

tentione votum emissum esse; cum id sit Religioni congruentius, & ne aliàs meritum obedientiæ ex voto Monialibus auferatur. Certè si Abbatissa solùm præcipere potest ex voto, quæ rectæ domus gubernationi conducunt, & in ordine ad hunc finem, sequitur, Moniales, quibus præcipit, ne absque ejus licentia litteras mittant, aut recipiant, vel ne cum externis colloquantur, &c. omninò vel saltem non nisi leviter peccaturas, si sæpè occultè, & absque ulla domus perturbatione, & opinionis diminutione, hæc faciant, quia cessat finis, ob quem præceptum impositum est. Ex quo tamen Religiosa disciplina, & observantia regularis non parùm labefactaretur: ergo dicendum est, Abbatissam ex voto præcipere posse Monialibus, quæ eo titulo Prælatus localis potest suis subditis, & jurisdictionem spirituales propriè dictam non requirunt.

Porro licet Abbatissæ & Priorissæ ex delegatione Prælatorum Ecclesiæ aliquando usum quemdam, seu exercitium jurisdictionis spirituales habeant in Moniales, & Clericos sibi subditos, ita ut istos in Beneficiis pleno jure sibi subditis instituere, eoque ab his, & Moniales à suis officiis suspendere quotammodo possint, ut constat ex cirt. *C. dilecta* 12. Suspendio tamen hæc non est propriè dicta, hoc ipso, quòd Abbatissa censuras

ferre nequeat, sed latè sumitur, & improprie, pro simplici scilicet præcepto, ne celebrent, & muneris sui actus exercent; ut colligitur ex *C. dilecta* citt. ubi ejusmodi suspensiones *salutaria monita*, & *mandata* vocantur.

Neque illa Clericorum institutio est proprie dicta seu autoritativa, per quam scilicet hujusmodi Clericis conferatur animarum cura, cum hanc nequeat dare Abbatisa, sed est tantum collatio tituli, & possessionis.

§ 18 Ad 2. Q. respondet Palao *tr. 15. D. 2. pun. 8.* cum Azorio & aliis, Abbatisam ea sola Monialium suarum vota irritare posse, quæ domesticæ gubernationi obesse possunt; quia licet per votum obedientiæ Moniales Abbatisis, & Priorissis suis non minus subjiciantur, quam Abbatibus, & cæteris Superioribus suis subjiciantur cæteri Religiosi; nullam tamen aliam in Moniales suas potestatem habent, nisi domesticam, & politicam & in ordine ad temporale bonum domus, & familiæ hoc ipso, quod careant jurisdictione Ecclesiastica; ergo solum irritare poterunt ea vota, quæ gubernationem domesticam concernunt. Huic probabili sententiæ favent etiam *Wistn. tit. 34. de voto n. 8.* & *Schmalzgr. hinc §. 3. n. 86.*

§ 19 Nihilominus probabilior videtur, & doctrinæ in primo Q. tra-

ditæ conformior aliorum sententia, qui Abbatisis, & Priorissis eam potestatem in ordine ad irritanda vota concedunt, quam habent Prælati comparatione Religiosorum, quam sententiam tradunt, ac tuentur Suarez *l. 6. c. 7. in fin. Sayr. in Clav. Regia l. 6. c. 10. Less. l. 2. c. 40. dub. 18. Sanch. tom. 1. p. 2. l. 4. c. 33. Bonacin. de præcept. Decal. D. 4. q. 2. pun. 7. §. 2. n. 25. vers. Adde quarto. Lezana tom. 1. p. 1. c. 16.* aliique. Ratio est 1, quia quamvis Abbatisa, seu Priorissa nequeat dispensare in votis Monialium eò, quod careat jurisdictione Ecclesiastica, non tamen sequitur, eas non posse vota irritare; quia irritare vota non pertinet ad Ecclesiasticam Autoritatem, sed directè spectat ad potestatem dominativam, seu quasi dominativam; Unde non minorem potestatem habere debet Abbatisa in actus Monialium, quam mater tuatrix impuberum. 2. Quia votum Obedientiæ ipsi emittitur, sicut aliis Prælati, vi cujus potestatem habet præcipiendi, & Moniales vi illius pendere debent ex ipsius nutu, & voluntate; ut adeò sufficiat hæc ratio obedientiæ Religiosæ ad impediendam firmitatem voti, sicuti ratione subjectionis, & obedientiæ sufficit in Religioso, qui idcirco sine superioris sui consensu nihil firmiter votare potest, quin ab isto revocari valeat. Accedit, quod Abbatisæ, & Priorissæ possint Monialibus sibi subjectis, spiritualia præ-